

Поділ майна подружжя

Підготували: студентки II курсу

Прб1-17-4 Од

Дар'я Чиж; Ольга Чижевська

Правове регулювання питання

КУ
КОДЕКС УКРАЇНИ

СІМЕЙНИЙ
КОДЕКС
України

Глави 7-8

Основний Закон України

Конституція
України

Розділ II ст. 41, 47

КУ
КОДЕКС УКРАЇНИ

ЦИВІЛЬНИЙ
КОДЕКС
України

Глава 26
Право спільної власності

Поділ спільного майна подружжя, відповідно до ч.1 ст. 69 СК, може бути здійснено:

- під час існування
шлюбу

- у процесі його
розірвання

- після розірвання
шлюбу.

Відповідно до статті 71 Сімейного кодексу, поділ майна подружжя може бути здійснено:

У добровільному порядку

Якщо подружжя дійшло згоди щодо конкретного поділу майна відповідно до часток кожного.

У судовому порядку

Якщо між подружжям виникає спір щодо розміру належних їм часток, порядку або способу поділу спільного майна.

При поділі майна подружжя в судовому порядку мають враховуватися три категорії об'єктів (ст. 61 Сімейного кодексу):

а) речі, які належать подружжю на праві спільної сумісної власності

б) кредиторські вимоги подружжя (право вимоги за договором позики, купівлі-продажу тощо);

в) боргові зобов'язання подружжя (зобов'язання, за якими подружжя виступає як боржник)

Поділ майна подружжя здійснюється в два етапи:

По-перше, суд визначає розмір часток чоловіка та жінки в праві на майно.

По-друге, здійснює поділ майна відповідно до встановлених часток.

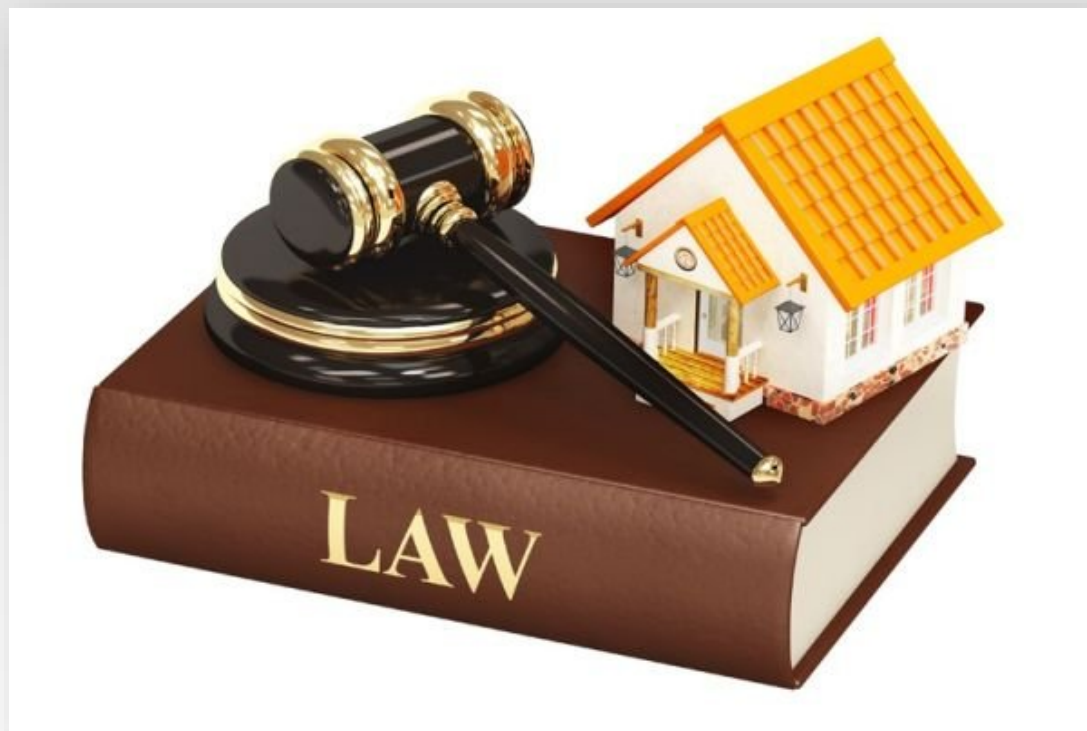

Законодавство передбачає певні способи поділу майна подружжя (ст. 71 СК)

По-перше, суд може винести рішення щодо поділу майна в натурі.

По-друге, суд може прийняти рішення про присудження майна одному з подружжя з покладенням на нього обов'язку надати другому з подружжя компенсацію замість його частки у праві спільної сумісної власності

При визначенні розміру часток кожного з подружжя суд виходить з того, що частки майна дружини та чоловіка є рівними (ч. 1 ст. 70 СК)

Це правило не змінюється і в тому разі, якщо один із подружжя не мав з поважних причин (навчання, ведення домашнього господарства, догляд за дітьми, хвороба тощо) самостійного заробітку (доходу) (ч. 1 ст. 60 СК).

Законодавство встановлює два винятки із загального правила щодо рівності часток подружжя в праві на майно

По-перше, суд може зменшити частку одного з подружжя за обставин, що мають істотне значення, зокрема якщо один із них не дбав про матеріальне забезпечення сім'ї, приховав, знищив чи пошкодив спільне майно, витрачав його на шкоду інтересам сім'ї (ч. 2 ст. 70 СК).

По-друге, суд може збільшити частку в праві на майно того з подружжя, з яким проживають неповнолітні або повнолітні непрацездатні діти, за умови, що розмір аліментів, які вони одержують, недостатній для забезпечення їхнього фізичного, духовного розвитку та лікування (ч. 3 ст. 70 СК).

ПРАВО ОСОБИСТОЇ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ ДРУЖИНИ ТА ЧОЛОВІКА

Відповідно до ч. 1 ст. 57 Сімейного кодексу України до майна, що є особистою приватною власністю дружини, чоловіка належить:

1) майно, набуте нею, ним до шлюбу;

2) майно, набуте нею, ним за час шлюбу, але на підставі договору дарування або в порядку спадкування;

3) майно, набуте нею, ним за час шлюбу, але за кошти, які належали їй, йому особисто;

4) житло, набуте нею, ним за час шлюбу внаслідок його приватизації;

5) земельна ділянка, набута нею, ним за час шлюбу внаслідок приватизації земельної ділянки, що перебувала у її, його користуванні.

ПРАВО ОСОБИСТОЇ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ ДРУЖИНИ ТА ЧОЛОВІКА (ст. 57 Сімейного кодексу України)

Речі індивідуального
користування

Кошти, одержані як
відшкодування

Премії, нагороди

Особистою
приватною
власністю
чоловіка, дружини
є:

Страхові суми

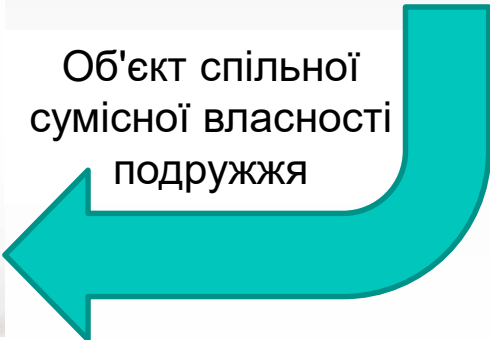
Тлумачення Конституційного суду про поділ майна подружжя

Постанова КСУ від 19.09.12 р. у справі №1-8/2012

- Висновки Конституційного Суду України: приватне підприємство, засноване одним із подружжя, — це окремий об'єкт права спільної сумісної власності подружжя.
- Статутний капітал та майно приватного підприємства, сформовані за рахунок спільної сумісної власності подружжя, є об'єктом їх спільної сумісної власності

Об'єкт спільної
сумісної власності
подружжя

Судова практика про поділ майна подружжя

Постанова ВСУ від 15.11.2017 р. у справі №6-2921цс16.

- Предмет спору - житловий будинок, зведений під час перебування у шлюбі чоловіка і жінки.
- Через кілька років подружжя розлучилося, чоловік одружився вдруге. У другому шлюбі були завершені оздоблювальні роботи та отримано свідоцтво про право власності на житловий будинок.
- Визначення частки права власності подружжя в новобудові здійснюється відповідно до часток вкладу у зведення будівлі в період шлюбу.

Факт оформлення права власності на новобудову в період шлюбу не є безумовною підставою для віднесення такого майна до **об'єктів права спільної сумісної власності подружжя**

Судова практика про поділ майна подружжя

Постанова ВСУ від 05.07.2017 р. у справі №6-2405цс16

- Чоловік під час поділу майна подружжя просив суд припинити право власності на частку у квартирі, яка є спільною сумісною власністю, та стягнути з відповідачки компенсацію вартості належної йому частини майна.
- В зазначеній справі позивачу було відмовлено у задоволенні позову, оскільки суд встановив, що відповідачка не в змозі сплатити частину вартості квартири.
- Отже, квартира залишається в їхній спільній частковій власності.

**Поділ майна між подружжям щодо
неподільних речей**

Судова практика про поділ майна подружжя

Постанова ВСУ, № 6-2565цс16, 18.01, 2017р.

Позивачка

просила виділити їй у власність автомобіль марки, що був спільною сумісною власністю сторін, стягнувши з неї компенсацію у розмірі 1/4 його вартості.

Відповідач

просив залишити вказаний автомобіль у спільній частковій власності сторін.

Рішення суду:

Рішенням суду першої інстанції автомобіль передано в власність відповідача при цьому з нього стягнуто на користь позивачки половину вартості цього автомобіля (16 912 грн.).

Розглянувши справу, ВСУ скасував судові рішення в частині поділу майна і справу направив на новий розгляд до суду першої інстанції.

Суд постановляє рішення про припинення права особи на частку у спільному майні за умови попереднього внесення стороною вартості цієї частки на депозитний рахунок суду та при наявності обов'язкової згоди одного з подружжя на отримання грошової компенсації.

Судова практика про поділ майна подружжя

Постанова ВСУ від 05.07.2017 р. у справі №6-1743цс16

- Висновок ВСУ: укладення одним із подружжя договору про розпорядження спільним майном без згоди другого з подружжя може бути підставою для визнання такого договору недійсним лише в тому випадку, якщо суд встановить, що той з подружжя, хто уклав договір щодо спільного майна, і третя особа діяли недобросовісно.

Судова практика про поділ майна подружжя

Постанова ВСУ від 19.04.2017 р. у справі №6-895цс16

Позивачка звернулася до суду з позовом про встановлення факту проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу, визнання майна спільною сумісною власністю, набуте в період проживання без шлюбу з чоловіком, який помер на момент розгляду справи.

За зустрічним позовом рідна сестра померлого, як спадкоємець другої черги за законом, просила визнати право власності на спадкове майно.

Висновок: позивачці відмовлено у задоволенні позову, оскільки вона до 2002 р. перебувала у шлюбі з іншою особою, не надала належних і допустимих доказів, що після розлучення мала сімейні відносини з померлим і має право на частину спадщини, яка була відкрита після смерті останнього.

Відмовлено

Задоволено

Дякую за увагу!